

BILAGA 2

Motiverat yttrande från Sveriges riksdag

Riksdagen har granskat kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om fastställande av enhetliga regler och ett enhetligt förfarande för rekonstruktion av kreditinstitut och vissa värdepappersföretag inom ramen för en gemensam rekonstruktionsmekanism och gemensam bankrekonstruktionsfond (KOM(2013) 520).

Innan riksdagen går in på frågan om kommissionens förslag är förenligt med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna vill riksdagen kort kommentera några av sakfrågorna i förslaget.

Kommissionen föreslår en process för hur beslut om rekonstruktion eller avveckling av en bank ska gå till. Riksdagen uppfattar processen som mycket invecklad och t.o.m. svår att förstå i vissa delar. Flera olika institutioner och myndigheter är inblandade i processen och riksdagen är tveksamt till om systemet kommer att fungera effektivt i ett krisläge. Om och när en bank eller bankgrupp får problem är tiden för beslut och agerande starkt begränsad. Oftast handlar det om att åtgärder måste vidtas över en helg. I en sådan akut situation måste beslutsordningen vara enkel, tydlig och kort, annars är risken stor att man inte lyckas upprätthålla stabiliteten i det finansiella systemet.

Hösten 2012 subsidiaritetsprövade riksdagen kommissionens förslag till direktiv om ett krishanteringsramverk (KOM(2012) 280). Riksdagen invände då mot förslaget om en obligatorisk och tvingande lånemekanism mellan de nationella stabilitetsfonderna. I det aktuella förslaget får den gemensamma rekonstruktionsfonden möjlighet att låna från stabilitetsfonder i länder som inte deltar i den gemensamma avvecklingsmekanismen, men i motsats till det tidigare direktivförslaget bygger lånemöjligheterna nu på frivillighet. Riksdagen välkomnar att kommissionen har ersatt den tidigare tvingande lånemekanismen med ett frivilligt system (vilket även är fallet i det nu förhandlade direktivförslaget). Däremot konstaterar riksdagen att det i det aktuella förslaget sägs mycket lite om hur upp- och utlåningen ska gå till och på vilka villkor. Enligt riksdagens mening är det viktigt att regelverket på detta område tydligt klargörs.

Kommissionens förslag är mycket komplext och vittgående och enligt riksdagens mening är det svårt att på den korta tid som står till buds avgöra om förslaget är förenligt med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna. Men så vitt riksdagen kan bedöma kan delar av förslaget strida mot båda principerna. Riksdagen anser dessutom att det är osäkert om förslaget är förenligt med fördraget.

Riksdagen anser att det är tveksamt om förslaget innehåller ett tillräckligt starkt skydd mot att nationella budgetmedel kan användas för att finansiera den gemensamma avvecklingsfonden. Det gäller särskilt under fondens uppbyggnadsperiod, då den saknar tillräckligt med resurser för att

hantera en kris. Enligt riksdagen är det väsentligt att kommissionens förslag är förenligt med principerna om nationell beskattningsrätt och nationella parlaments möjligheter att själva bestämma över användningen av budgetmedel. På detta område ser riksdagen frågetecken, vilket även rådets rättstjänst har kommit fram till i en bedömning av förslaget.

Riksdagen anser vidare att kommissionens förslag innebär en betydande koncentration av makt till EU:s institutioner och myndigheter på bekostnad av medlemsstaternas inflytande. Enligt riksdagens uppfattning är förslaget i denna del inte förenligt med proportionalitetsprincipen. EU-organens makt och inflytande blir oproportionerligt stor. Målet med förordningen kan med största sannolikhet även uppnås med en jämnare fördelning av makt mellan EU-nivån och medlemsstaterna.

Riksdagen ifrågasätter starkt den makt och den roll som kommissionen får i rekonstruktionsprocessen. Kommissionen ska ta beslut om rekonstruktion eller avveckling av en bank, ska ha rösträtt i rekonstruktionsnämnden och dessutom ansvara för statsstödsprövningen. Riksdagen ser här tydliga risker för en sammanblandning av roller, vilket riskerar att påverka effektiviteten i den gemensamma avvecklingsmekanismen.